

Otázky k tématům zkoušky Úvod do psychologie

- Téma č. 1. Vývoj předmětu psychologie v historickém průřezu. Animistické pojetí. Přírodní jevy i věci mají ducha. Podstatou člověka je duše. Duše jako dech, stín, odraz ve vodě, spánek atd. Funkce: bdělostní, oživovací, řídicí, poznávací. Duše v pojetí Platóna a Aristotela. Křesťanství a středověká psychologie. Novověk a Rene Descartes. Jak je chápáno vědomí u R.D.? Psychologie jako věda o vnitřní zkušenosti. Asocianismus. Jak se dospělo k elementu psychiky ? Co je tvarová psychologie ? Behaviorismus ? Hlubinná psychologie ?, pohled na psychiku v personalizmu a humanitní psychologii. Další směry.
- Téma č. 2. Přístupy, metody, metodologie....Proč se domníváme, že je naše psychické dění vědecky zkoumatelné ? Laická psychologie, východiska, psychologie a literární, resp.umělecká díla, vědecká psychologie. Sebepoznání a introspekce, komparace lidí mezi sebou, komparace se zvířecím světem. Kritéria vědeckého výzkumu. Metody extrospekce a introspekce, metoda rozhovoru, dotazníková metoda, analýza lidských výtvorů, psychologické testy, životopisná metoda.
- Téma č. 3. Systém psychologických vědních disciplin. Psychologie jako soubor věd, proč je nutná klasifikace . Které obory patří mezi vědy základní, které mezi vědy speciální (hraniční), aplikace psychologie v různých oblastech lidských činností, zejména ve školství, zdravotnictví a průmyslu.
- Téma č. 4. Diferenciální psychologie. Věk, pohlaví, barva pleti, národnost, profese, Skupinová hierarchie atd.
- Téma č. 5. Centrální nervový systém a psychika. Vázanost psychiky na neurohumorální Poměry organismu. Růst, dědičnost, vztah mezi tělesnými a duševními vlastnostmi
- Téma č. 6. Činitelé psychického vývoje. Biologická determinovanost nervového systému. Co je vrozené a co je dědičné. Co víme o dědičnosti psychických znaků a vlastností. Sociální a kulturní determinovanost. Historické aspekty. Materiální poměry společností, národů, států. Nezměnitelná fatalita skutečnosti, že se narodíme do určitých sociálních a kulturních poměrů. Sociální a kulturní poměry konkrétní rodiny. Vliv školy a profese, způsobů vládnutí, tj. politické situace.
- Téma č. 7. Co zkoumá obecná psychologie a psychologie osobnosti. Psychické funkce, Procesy, stavy a vlastnosti. Postup od jednoduchých ke složitějším. Vědomí individuální a společenské. Struktura vědomí. Psychologie osobnosti. Motivační vlastnosti, vlohy, schopnosti a dovednosti. Co víme o temperamentu a charakteru.
- Téma č. 8. Přístupy různých věd ke kategorii psychiky. Vědomé procesy. Společenské a individuální vědomí. Pojetí vědomí ve filosofii, medicíně a psychologii. Psychické procesy podvědomé a nevědomé. Přínos hlubinné ps. a psychoanalýzy. Jak chápe psychologie pojem osobnosti, jak jiné, např. příbuzné obory (historie, právo, uměnovědy).

- Téma č. 9 Definice pocíťování a vnímání. Rozdíly mezi oběma procesy. Počet a složitost smyslových orgánů. Počítkové prahy, význam experimentů Lipské laboratoře. Vztah mezi podněty a počítky. Vzruchová aktivita. Rozdílné přístupy asociační a tvarové psychologie. Zákonitosti a principy vnímání v asociační a tvarové psychologii. Kognitivní ps., práce mozku a psychiky s informacemi.
- Téma č. 10 Definice pozornosti. Stupeň bdělosti (lucidity) ve vztahu k pozornosti. Zaměřenost a výběrovost. Pozornost vnitřní a vnější. Faktory udržující pozornost, její tenacitu. Složky pozornosti. Co je koncentrace a distribuce. Oscilace pozornosti, „figura a pozadí“. Testy pozornosti.
- Téma č. 11 Definice představivosti a obrazotvornosti (fantazie). Základní druhy představ a typy představivosti. Druhy fantazie. Sny a jejich výklad. Snění pasivní a aktivní. Vztah obou procesů k myšlení a tvořivosti. Kreativita, technika a umění. Kreativita v jednotlivých profesích, zejména v pedagogické činnosti. Individuální rozdíly.
- Téma. č. 12 Paměť. Definice paměti. Teorie paměti. Základní druhy a typy paměti. Vlastnosti a individuální zvláštnosti paměti. Paměť a učení. Druhy učení. Zákonitosti a principy učení u člověka a zvířat.
- Téma č. 13 Definice myšlení. Myšlenkové operace. Formy myšlení. Myšlení jako řešení problémových situací a úloh .Základní druhy myšlení. Obecné rozumové schopnosti. Pojem inteligence. Speciální schopnosti. Vlastnosti a individuální zvláštnosti myšlení. Obecná charakteristika řeči. Řeč a komunikace verbální a neverbální. Vztah řeči k poznávacím procesům.
- Téma č. 14 City. Definice emotivity a její vztah k ostatním poznávacím funkcím. Obecná Charakteristika citů. Základní druhy citů. Citové reakce, stavy a vztahy. Propojení tělesných pochodů s city, vázanost citů na tělesné pochody. City individuálního a společenského vědomí. Vlastnosti a individuální zvláštnosti citů. Význam citů v psychickém životě a činnosti člověka.
- Téma č. 15 Vůle a motivace. Druhy motivace, instinkty, pudy, potřeby, zájmy, postoje ideály. Motivační vlastnosti. Pojem frustrace a deprivace. Vůle, fáze, složky volního jednání. Aspirační úroveň. Individuální rozdíly v oblasti chtění a konání.
- Téma č. 16 Charakter a temperament. Zvyky a charakterové vlastnosti. Vliv sociálního učení. Cíl a smysl života jako stránka sebeuvědomování a svědomí. Temperament. Definice temperamentu. Temperament a utváření osobnostních vlastností. Faktorové pojetí temperamentu a osobnosti. Typy temperamentu.

